keramiske noter 62/2025

31. årgang

Keramikkens Venner

Reviews · Besprechungen · anmeldelser · Besprechungen · Reviews

redigeret af Gunnar Jakobsen

Keramik. Torsten Mosumgaard. Af Torsten Mosumgaard og Trine Møller. Red. af Jytte Nielsen og Trine Møller. Museum Thy [Website: https://museum thy.dk], Thisted 2024. 127 s. ill. 200 kr.

Der er mange næsten ubeskrevne blade i dansk keramiks historie. Et af dem er Torsten Mosumgaard (1945-2024), der det meste af sit liv havde bopæl og værksted i Heltborg i Thy.

Museum Thy har dog rådet bod på denne mangel og udgivet en bog, der dels indeholder Torsten Mosumgaards skildring af sit eget virke gennem årene og dels to supplerende interviews med ham udført af Trine Møller, der er Ph.d. i design. Det var dog i sidste øjeblik, at informationerne blev indhentet, da Torsten Mosumgaard døde samme år, som bogen blev udgivet.

I Torsten Mosumgaards egen skildring af sit liv med keramikken og de to interviews følger man ham, fra han som ganske ung kom i forbindelse med keramikeren Gustav Ottosen (1914-1982), der havde været medejer af keramikværkstedet Johgus på Bornholm, men som, da Torsten Mosumgaard traf ham, var bosiddende på Samsø. Dette møde blev hans indgang til keramikken, og han arbejdede i de følgende år i kortere eller længere perioder hos en række keramikere såsom Helle Allpass (1932-2000), Hans og Birgitte Börjeson (Født henholdsvis 1932 og 1939) samt Jean Tessier (1931-2020) i Frankrig. Han var de pågældende steder i en slags læreforhold og deltog samtidigt i det forefaldende arbejde. Desuden foretog han værkstedsbesøg hos eksempelvis Saxbo, Kählers Værksted, Connie Walther (1931-2020), Svend Løwe (1918-2005) og Den kongelige Porcelainsfabrik. Derimod var han ikke interesseret i at tage en mere formel uddannelse med et skoleforløb, men lærte sig gennem livet at løse sine problemer med eksempelvis ovne, ligesom han udførte et systematisk arbejde med sine glasurer og lerblandinger.

Han giver selv udtryk for, at han ikke havde behov for at være kunstner, men betragtede sig selv som pottemager eller kunsthåndværker med vægt på ordet håndværker, og hans arbejde var da også gennem årene centreret omkring brugskeramik, som han generelt udførte i høj kvalitet og med stor variationsrigdom i former og glasurer. Helt kunne han dog ikke holde sig fra det kunstneriske. Gennem mange år udførte han skulpturer af bygninger eller huse, som han selv kaldte dem. Han mente selv omkring 300, hvoraf mange var i store formater, men han foretog ingen registrering, da han syntes, det var for selvhøjtideligt og kalder dem endda selv for nips og pyntegenstande, hvilket bestemt ikke er tilfældet. Det er skulpturer i deres egen ret.

Til tider taler Torsten Mosumgaard sine ting ned og kalder bl.a. sin egen keramik for spredt fægtning, ligesom han flere steder giver udtryk for, at han havde vanskeligt ved at promovere sin keramik hos eksempelvis gallerister. Undseelighed er også et ord, der går igen i hans udsagn i bogen, men man sidder alligevel tilbage med det indtryk, at han kendte sit eget værd og stod ved sine værker. Det var blot ikke nemt at give udtryk for det.

Alt i alt kommer bogens tre bidrag godt rundt om Torsten Mosumgaard, men der er dog enkelte gentagelser, som redaktionen af bogen nok burde have set på. Det er dog en biting i forhold til de fine skildringer af en pottemagers arbejde i Thy og hans overvejelser omkring fremstillingen af keramik, ligesom man er i godt selskab med Torsten Mosumgaard, der har nærvær og lune.

Sluttelig skal nævnes, at bogen er smukt trykt og har en række fortræffelige fotografier af Torsten Mosumgaards arbejder, ligesom den også indeholder de to mærker, han brugte til sin keramik. Begge mærker er et tog, men ikke fordi han var togentusiast. Forklaringen finder man i bogen.

Henning Pihlmark